

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 listopada 2017 roku, Sąd Rejonowy w Łowiczu w sprawie o sygn. akt I C 465/17 z powództwa (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. przeciwko Ł. M. o zapłatę, oddalił powództwo.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych, które przedstawiają się następująco:

Na mocy decyzji Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej pozwany został przyjęty na I rok studiów w roku akademickim 2009/2010- zgodnie z jego wnioskiem. W dniu 26 września 2009 r. pozwany zawarł z uczelnią umowę o świadczenie usług dydaktycznych.

W dniu 27 października 2009r. Ł. M. złożył ślubowanie, będące warunkiem przyjęcia go w poczet studentów Wyższej Szkoły (...) w Ł.. Na podstawie umowy o świadczenie usług dydaktycznych, pozwany zobowiązał się m.in. do terminowego uiszczania czesnego.

Wyższa Szkoła (...) w Ł. jest uczelnią niepubliczną i działa na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, przepisów wydanych na podstawie tej ustawy oraz statutu uczelni. Studia w uczelni są odpłatne, a zasady pobierania i wysokość opłat ustala kanclerz.

Decyzją Dziekana z dnia 27 lutego 2010 r. Ł. M. został skreślony z dniem 28 lutego 2010 r. z listy studentów z powodu zaległości w opłatach czesnego.

W dniu 19 stycznia 2017 r. Wyższa Szkoła (...) w Ł. oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarły umowę sprzedaży wierzytelności pieniężnych w stosunku do dłużników z tytułu świadczonych usług edukacyjnych, w celu ich dalszej windykacji. Na liście dłużników z tytułu świadczonych usług edukacyjnych znalazł się Ł. M., a dochodzona przeciwko niemu wierzytelność objęła należność główną w wysokości 329,39 zł.

Pismem z dnia 20 stycznia 2017r. powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zawiadomił pozwanego o cesji wierzytelności z tytułu świadczonych usług edukacyjnych i wezwał do zapłaty zadłużenia w łącznej kwocie 574,59zł.

Pomimo wezwania pozwany nie uregulował zadłużenia.

Na podstawie poczynionych ustaleń faktycznych Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo jako przedawnione.

Spór pomiędzy stronami dotyczył zasadności dochodzonego roszczenia wobec podniesionego zarzutu przedawnienia.

Pozwanego łączyła z poprzednikiem powoda umowa o naukę, zawarta w okresie obowiązywania ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.), zgodnie z którą warunki odpłatności za studia określa umowa zawarta między uczelnią a studentem w formie pisemnej (ówczesny art. 160 ust. 3, obecnie art. 160a ust. 1 ustawy). Umowa zawarta przez pozwanego z powodem stanowi samodzielny typ umowy, której elementy istotne określa powołana wyżej ustawa. Sąd Rejonowy uznał zatem, że do umowy łączącej pozwanego z uczelnią będą miały zastosowanie przepisy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, w tym również art. 160a ust. 7 dodany ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 05.09.2014 r.), która weszła w życie z dniem 1 października 2014 r.

Zastosowanie trzyletniego okresu przedawnienia do umowy łączącej pozwanego z uczelnią wynika bezpośrednio z treści art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z treścią tego przepisu do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne (...) zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepis art. 160a ust. 7 ustawy(...).

Umowa między pozwanym a uczelnią zawarta została w dniu 26 września 2009 r. Należność dochodzona pozwem stała się wymagalna w dniach 17.06.2010 r. i 10.02.2010 r., a zatem, zgodnie z obowiązującym trzyletnim terminem przedawnienia, termin przedawnienia roszczenia dochodzonego od pozwanego upłynął zdaniem Sądu Rejonowego najpóźniej

– odpowiednio w czerwcu i w lutym 2013r. Pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony w dniu 20 lipca 2017 r., a więc po upływie terminu przedawnienia.

Sąd pierwszej instancji powołał się ponadto na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2017 r., sygn. akt III CZP 74/17, w której Sąd ten stwierdził, iż „Artykuł 160a ust. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1842 ze zm.), który wszedł w życie w dniu 1 października 2014 r., określa trzyletni termin przedawnienia roszczeń o opłatę za studia, wynikających z umów o warunkach odpłatności za studia, a art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo

o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1198 ze zm.), usuwając występujące w tym względzie wątpliwości, że w takim samym terminie roszczenia te przedawniały się też przed wejściem w życie art. 160a ust. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym; tym samym wyłączone jest stosowanie w związku z wejściem w życie art. 160a ust. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym normy intertemporalnej wyrażonej w art. XXXV pkt 2 p.w.k.c.”

Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba, że to wynika z jej brzmienia lub celu.

W ocenie Sądu Rejonowego należy uznać, że ustawodawca dokonując nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym chciał przeciąć wszelkie spory dotyczące terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę czesnego.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją powód, podnosząc zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo

o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1198 ze zm.) w zw. z art. XXXV pkt 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, iż nowy 3 – letni termin przedawnienia roszczeń o zapłatę opłat związanych z odbywaniem studiów (o którym mowa w art. 160 a ust. 7 uPsw) należy liczyć od dnia wymagalności roszczenia, przez co przedawniło się ono przed dniem wniesienia pozwu, bez uwzględnienia instytucji analogia legis do art. XXXV pkt2 pwkc, podczas gdy art. 32 noweli nie reguluje wyczerpująco wszystkich kwestii intertemporalnych, a za zastosowaniem instytucji analogia legis opowiada się także sam Ustawodawca (wykładnia autentyczna), co wynika ze stanowiska Sejmu RP zaprezentowanego w sprawie P 125/15 przed Trybunałem Konstytucyjnym, przez co termin przedawnienia powinien upłynąć po 10 latach od daty wymagalności roszczenia pod warunkiem jednak, że jego koniec przypada przed dniem wejścia w życie art. 32 ustawy zmieniającej lub w okresie 3 lat od tego dnia; jeśli zaś upływ wspomnianego 10 - letniego terminu przypadałby po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej, do przedawnienia dojdzie z uwzględnieniem tego skróconego obecnie terminu liczonego od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. tj. od dnia 1 października 2014 r.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 585,97 zł wraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania przeciw Sądem pierwszej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg nom przepisanych, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Wyjaśnienia wymaga, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, w związku z czym Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹⁰ § 1

i § 2 k.p.c. rozpoznał apelację na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.

Zaznaczyć należy również, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne oraz ich ocenę jurydyczną, czyniąc podniesiony w apelacji zarzut nieuzasadnionym, wobec przedawnienia roszczenia.

Przepis art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1198 ze zm.) stanowi, iż roszczenia także z umów o warunkach odpłatności za studia zawartych w trybie normowanym przez uchylony nowelizacją 2014 art. 160 ust. 3 – czyli przed 1 października 2014 r. – przedawniają się z upływem trzech lat, tak jak pozostałe roszczenia tego typu, normowane w dodanym tą nowelizacją art. 160a.

Zagadnienie przedawnienia opłat za studia niestacjonarne pozostawało sporne zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie sądów powszechnych. Wątpliwości istniejące w powyższym zakresie rozwił jednak Sąd Najwyższy w cytowanej już przez Sąd pierwszej instancji uchwale z dnia 8 grudnia 2017 r. o sygn. III CZP 74/17. W uchwale tej SN przesądził

o trzyletnim okresie przedawnienia roszczeń o opłatę za studia i wyłączeniu zastosowania w tym przypadku normy intertemporalnej wyrażonej w art. XXXV pkt 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny.

Tym samym Sąd Najwyższy odstąpił od poglądu wyrażonego w uchwale z dnia 21 października 2015 r. (III CZP 67/15, OSNC 2016/10/116), iż do przedawnienia roszczenia

o opłatę za studia określoną w umowie zawartej na podstawie art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1198), miał zastosowanie dziesięcioletni termin przewidziany w art. 118 k.c., dostrzegając tym samym, iż treść art. 32 ustawy nowelizującej jest jednoznaczna i wyraża intencję ustawodawcy, który zamierzał uregulować termin przedawnienia wszelkich roszczeń uczelni dotyczących opłat za studia,

w tym roszczeń wynikających z umów zawartych przez dniem 1 października 2014 r. Początkiem biegu terminu przedawnienia jest chwila wymagalności roszczenia. Chwila ta została określona przez Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy

i niekwestionowany przez stronę powodową. Uznać należy zatem ustalenia Sądu pierwszej instancji, że pozew został w niniejszej sprawie wniesiony po upływie trzyletniego terminu przedawnienia przewidzianego do dla roszczeń z tytułu opłat za studia.

Mając na uwadze niezasadność zarzutów apelacyjnych oraz jednocześnie brak ujawnienia okoliczności, które podlegają uwzględnieniu w postępowaniu odwoławczym z urzędu, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.